

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра публічного управління, адміністрування та права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної роботи

Богдан КОРОБКО

2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО»

(назва навчальної дисципліни)

Підготовки	<u>Бакалавр</u> (назва ступеня вищої освіти)
Освітньої програми	<u>Публічне управління та адміністрування</u> (назва освітньої програми)
Спеціальності	<u>281 Публічне управління та адміністрування</u> (код і назва спеціальності)

Полтава
2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Муніципальне право» для студентів спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування, першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Складена відповідно до освітньої програми «Публічне управління та адміністрування», 2024 року.

Розробник: Оксін В.Ю., доктор юридичних наук, професор, професор кафедри публічного управління, адміністрування та права

Погоджено:

Гарант освітньої програми Аліна МИРОШНИЧЕНКО

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри публічного управління, адміністрування та права

Протокол від «28» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри

публічного управління, адміністрування та права Інна КУЛЬЧІЙ

«28» серпня 2025 року

Схвалено навчально-методичною комісією інституту фінансів, економіки, управління та права

Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

Голова навчально-методичної комісії Євгенія КАРПЕНКО

«29» серпня 2025 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		форма здобуття освіти денна
Кількість кредитів – 6	Галузь знань <u>28</u> <u>Публічне управління та адміністрування</u>	вибіркова
Загальна кількість годин – 180		
Модулів – 1	Спеціальність <u>281</u> <u>Публічне управління та адміністрування</u>	Рік підготовки: 4-й
Змістових модулів – 5		Семестр 7-й
	Індивідуальне завдання – не передбачено	Ступінь вищої освіти <u>бакалавр</u>
Практичні 30 год.		
Лабораторні 0 год.		
Самостійна робота 118 год.		
Індивідуальна робота: 0 год.		
Вид контролю: диференційований залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми здобуття освіти – 62/118

2. Мета навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Муніципальне право» є вибірковою компонентою в освітньо-професійній програмі «Публічне управління та адміністрування» та має на меті формування у здобувачів вищої освіти знань про теоретичні засади та правові основи формування та функціонування місцевого самоврядування в Україні; визначення ролі та значення самоврядування в цілому та місцевого самоврядування зокрема у процесах формування громадянського суспільства; дослідження проблем системи органів місцевого самоврядування, особливостей її функціонування в Україні в умовах воєнного стану висвітлення особливостей окремих сфер суспільного життя, розвиток яких прямо залежить від місцевого самоврядування.

В процесі вивчення навчальної дисципліни «Муніципальне право» у здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування» формуються наступні програмні компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК) – Здатність розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

- здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями;
- здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- навички міжособистісної взаємодії;
- здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності);
- здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

- здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв’язання конфліктів; здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів;
- здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки;
- здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування;
- здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення навчальної дисципліни «Муніципальне право» є здобуті результати навчання із дисциплін, які мають бути попередньо опановані, зокрема: «Історія держави і права України», «Основи наукових досліджень», «Державне управління», «Державна служба», «Міське самоврядування», «Вступ до публічного управління та адміністрування», «Адміністративне право та адміністративне судочинство», «Сталий розвиток», «Контролінг у публічному управлінні», «Інновації в публічному управлінні», «Комунікація та взаємодія в публічному управлінні», «Сприйняття змін в публічній сфері».

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Формулювання результатів навчання із дисципліни «Муніципальне право» базується на результатах навчання, визначених освітньою програмою «Публічне управління та адміністрування» (програмних результатах навчання), відповідно до матриці відповідності програмних результатів, зокрема:

- використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства;
- знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування;
- знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування;
- знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування;
- уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції;
- уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування;
- уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов.

Формулювання результатів навчання має зазначати рівень їх сформованості, наприклад, через їх достатність для вирішення певного класу завдань професійної діяльності та/або подальшого навчання за освітньою програмою.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	ЄКТС значення	Оцінка за національною шкалою	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90 – 100	A	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.

82 – 89	В	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74 - 81	С	Добре	Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній , конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64 - 73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній , що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.

60 – 63	Е	Достатньо	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень і володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній , що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.
35 - 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену/ диф.заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	Низький , не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний , здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- ☑ **поточний контроль**
 - виконання практичних завдань
 - тестування
 - виконання завдань самостійної роботи
- ☑ **модульний контроль**
 - тестування
- ☑ **підсумковий контроль**
 - диференційований залік.

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МУНІЦИПАЛЬНОГО ПРАВА.

Тема 1. Муніципальне право як галузь права.

Поняття та предмет муніципального права як галузі права. Методи дозволу, дотримання, зобов'язання, рекомендацій та інші. Система муніципального права. Муніципально-правові норми, їх види та особливості. Муніципально-правові інститути. Джерела муніципального права України: поняття, види та класифікація. Муніципально-правові відносини. Класифікація муніципально-правових відносин.

Тема 2. Концептуальні засади місцевого самоврядування в Україні.

Поняття та сутність місцевого самоврядування. Теорії місцевого самоврядування. Принципи місцевого самоврядування, їх поняття та класифікація. Місцеве самоврядування і місцеві органи виконавчої влади. Взаємовідносини органів місцевого самоврядування з місцевими державними адміністраціями та іншими місцевими органами виконавчої влади. Повноваження органів державної влади у сфері місцевого самоврядування. Повноваження Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України у сфері місцевого самоврядування, їх достатність та ефективність. Державна політика у сфері місцевого самоврядування. Основні напрями державної політики у сфері місцевого самоврядування. Принципи, завдання і функції місцевого самоврядування.

Тема № 3. Основні форми безпосередньої участі громадян у здійсненні місцевого самоврядування.

Форми безпосередньої участі громадян у здійсненні місцевого самоврядування: політико-правова природа, поняття, система. Місцеві вибори як форма безпосередньої демократії у системі місцевого самоврядування. Представницькі органи місцевого самоврядування. Склад, порядок формування та форми роботи місцевих рад. Обласні та районні ради: особливості формування. Специфіка обрання сільського, селищного, міського голова. Місцевий референдум – пріоритетна форма прямої демократії у місцевому самоврядуванні. Загальні збори громадян за місцем проживання: конституційно-правові засади, інші форми безпосередньої участі жителів у здійсненні місцевого самоврядування.

Практичне заняття № 1.

Змістовий модуль 2. ТЕРИТОРІАЛЬНІ ГРОМАДИ.

Тема 4. Територіальна громада – основа місцевого самоврядування.

Територіальна громада – первинний суб'єкт місцевого самоврядування в Україні. Поняття та ознаки територіальної громади. Види територіальних громад. Функції та повноваження територіальних громад. Основні напрямки, види та форми діяльності територіальних громад. Членство в територіальній громаді. Особливості та механізм реалізації прав, свобод і обов'язків людини у місцевому самоврядуванні. Правове регулювання колективних та індивідуальних форм участі членів територіальної громади у вирішенні питань місцевого значення. Об'єднання територіальних громад. Порядки добровільного об'єднання територіальних громад та добровільного приєднання до об'єднаних територіальних громад в Україні. Співробітництво територіальних громад, його принципи та форми. Припинення співробітництва територіальних громад.

Практичне заняття № 2.

Тема 5. Форми діяльності територіальних громад, правове регулювання їх діяльності.

Загальні збори громадян за місцем проживання, Порядок скликання та проведення загальних зборів. Порядок прийняття рішень загальними зборами, їх компетенція. Місцеві ініціативи. Громадські слухання. Реалізація права громадян на місцеві ініціативи та громадські слухання. Форми діяльності територіальних громад на рівні статутного регулювання. Електронні петиції, виступи на пленарних засіданнях ради, громадські ради та інші форми діяльності територіальних громад. Правове регулювання діяльності територіальних громад в Україні.

Практичне заняття № 3.

Тема 6. Статути територіальних громад та їх роль у вдосконаленні місцевого самоврядування.

Поняття та правова природа Статуту територіальної громади. Зміст та основні завдання Статуту територіальної громади. Практика розробки і реалізації Статутів територіальних громад. Порядок реєстрації та набуття чинності Статутом територіальної громади. Структура Статутів територіальних громад. Удосконалення існуючої практики розробки Статутів територіальних громад.

Практичне заняття № 4.

Змістовий модуль 3. МІСЦЕВІ РАДИ

Тема 7. Місцеві ради – представницькі органи місцевого самоврядування.

Поняття місцевих рад як представницьких органів місцевого самоврядування, їх правовий статус. Особливості між регіональним і місцевим рівнями рад. Порядок формування представницьких органів місцевого самоврядування. Порядок припинення повноважень місцевих рад як представницьких органів місцевого самоврядування. Правовий статус, повноваження, гарантії діяльності депутатів місцевих рад. Структура місцевих рад. Сільський, селищний, міський голова. Секретар сільської, селищної, міської ради. Депутати місцевої ради. Депутатські фракції та групи. Постійні комісії місцевих рад. Тимчасові контрольні комісії місцевих рад.

Практичне заняття № 5.

Тема 8. Функції та компетенція сільських, селищних, міських рад.

Функції і компетенція представницьких органів місцевого самоврядування. Поняття функцій місцевих рад та їх основних елементів (об'єкти, суб'єкти, форми і методи діяльності). Мета та завдання діяльності місцевих рад. Класифікація функцій місцевих рад. Повноваження сільських, селищних, міських рад як представницьких органів місцевого самоврядування щодо управління комунальною власністю, в бюджетно-фінансовій сфері, щодо забезпечення законності, правопорядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян. Компетенція місцевих рад та її елементи. Загальна та виключна компетенція сільських, селищних, міських рад. Особливості реалізації повноважень Київської міської ради.

Практичне заняття № 6.

Тема 9. Форми і методи діяльності сільських, селищних, міських рад.

Поняття форм і методів діяльності представницьких органів місцевого самоврядування. Сесійна та комісійна форми діяльності місцевих рад. Сесія – основна форма роботи. Порядок скликання сесій ради. Відкриття і проведення сесії ради. Особливості нормотворчого процесу в органах місцевого самоврядування. Акти місцевих рад, правова експертиза їх проектів. Регламент ради та положення про постійні комісії ради. Постійні комісії місцевої ради, форми, методи роботи, повноваження та склад. Рішення постійних комісій. Тимчасові контрольні комісії. Форми і методи роботи депутатів місцевих рад. Діяльність депутата місцевої ради у виборчому окрузі. Форми реалізації повноважень депутата місцевої ради. Розгляд пропозицій, заяв і скарг громадян. Депутатське звернення. Сесійні та позасесійні

форми роботи депутата місцевої ради у раді та її органах. Депутатський запит і депутатське запитання.

Практичне заняття № 7.

Тема 10. Особливості форм і методів діяльності районних та обласних рад, їх правовий статус.

Особливості функцій та повноваження районних та обласних рад, сфера їх діяльності. Загальна компетенція районних, обласних рад. Питання, які вирішуються районними і обласними радами виключно на їх пленарних засіданнях. Акти локальної нормотворчості голів районної, обласної, районної у місті ради: поняття, види, правові наслідки. Взаємодія районних, обласних рад з місцевими виконавчими органами державної влади. Співпраця з організаціями, підприємствами, установами. Особливості функцій та повноваження районної у місті ради та її виконавчих органів. Правовий статус голови та заступника голови районної, обласної, районної у місті ради, поняття, порядок обрання, функції та повноваження. Дострокове припинення повноважень голів місцевих рад. Президія (колегія) районної, обласної ради. Виконавчий апарат районної, обласної ради. Формування виконавчих органів районних та обласних рад.

Практичне заняття № 8.

Змістовний модуль 4. ПРАВОВИЙ СТАТУС СІЛЬСЬКИХ, СЕЛИЩНИХ, МІСЬКИХ ГОЛІВ, СТАРОСТ ТА ВИКОНАВЧИХ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ.

Тема 11. Правовий статус сільських, селищних, міських голів, старост.

Правовий статус сільських, селищних, міських голів, старост: поняття, порядок обрання, функції та повноваження. Специфіка порядку обрання, функцій та повноважень міського голови міста Києва. Акти локальної нормотворчості сільських, селищних, міських голів, старост, поняття, види, правові наслідки. Керівництво апаратом ради та її виконавчого комітету. Формування виконавчого комітету, апарату ради та інших виконавчих органів ради. Участь у діяльності ради та її виконавчих органів. Скликання загальних зборів громадян за місцем проживання. Доручення виборців. Розгляд звернень та особистий прийом виборців. Розпорядження бюджетними та позабюджетними цільовими коштами. Представництво територіальної громади, ради та її виконавчого комітету. Розпорядження сільського, селищного, міського голови. Відповідальність сільського, селищного, міського голови. Тимчасове виконання повноважень сільського, селищного, міського голови.

Практичне заняття № 9.

Тема 12. Правовий статус виконавчих органів сільських, селищних, міських рад.

Правовий статус виконавчих комітетів сільських, селищних, міських рад: поняття, порядок формування, функції та повноваження. Система виконавчих комітетів місцевих рад: порядок формування, основні функції. Класифікація повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад. Організація роботи виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної в місті ради. Складання, затвердження та виконання планів роботи виконкому. Порядок підготовки та проведення засідань виконкому. Правові акти виконавчих органів рад. Порядок підготовки, введення в дію, призупинення дії рішення виконкому, його скасування. Відділи та управління виконавчих комітетів місцевих рад. Взаємовідносини органів місцевого самоврядування з місцевими органами державної влади (районною та обласною державними адміністраціями та територіальними органами центральних органів виконавчої влади). Акти виконавчих органів місцевого самоврядування: поняття, види, правові наслідки.

Практичне заняття № 10.

Тема 13. Органи самоорганізації населення та їх роль у вдосконаленні місцевого самоврядування.

Поняття та види органів самоорганізації населення. Порядок утворення та легалізації органу самоорганізації населення. Повноваження органів самоорганізації населення: власні та делеговані. Склад органу самоорганізації населення. Форми роботи органів самоорганізації населення. Організація діяльності органу самоорганізації населення. Рішення органу самоорганізації населення. Правовий статус членів органу самоорганізації населення. Повноваження керівника органу самоорганізації населення. Повноваження секретаря органу самоорганізації населення. Господарська діяльність органів самоорганізації населення. Дострокове припинення повноважень органу самоорганізації населення. Порядок припинення діяльності органу самоорганізації населення. Гарантії діяльності та відповідальність за порушення законодавства про органи самоорганізації населення.

Практичне заняття № 11.

Змістовний модуль 5. ІНШІ ПИТАННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ.

Тема 14. Відповідальність в системі місцевого самоврядування.

Поняття, ознаки, види муніципально-правової відповідальності органів та посадових осіб місцевого самоврядування. Відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування перед населенням, державою, фізичними та юридичними особами. Підстави муніципально-правової відповідальності та муніципально-правові санкції. Державний контроль та нагляд за додержанням законності в діяльності органів та посадових осіб місцевого самоврядування.

Практичне заняття № 12.

Тема 15. Правове регулювання статусу посадових осіб місцевого самоврядування (муніципальних службовців).

Муніципальна служба і її правове регулювання. Право на службу в органах місцевого самоврядування в Україні. Муніципальні службовці: статус, порядок проходження служби, права та обов'язки. Обмеження, пов'язані з прийняттям на службу в органи місцевого самоврядування та проходженням служби. Порядок проведення атестації муніципальних службовців. Особливості правового статусу виборних осіб місцевого самоврядування. Відповідальність за порушення законодавства про муніципальну службу. Кадрова політика щодо муніципальної служби.

Практичне заняття № 13.

Тема 16. Матеріально-фінансова основа місцевого самоврядування в Україні.

Поняття і сутність економічної основи місцевого самоврядування. Муніципальна власність, її суб'єкти, об'єкти, соціально-економічна природа, правовий режим. Повноваження територіальних громад та органів місцевого самоврядування щодо володіння, користування і розпорядження комунальною власністю. Право власності. Право господарського відання. Право оперативного управління об'єктами комунальної власності. Система місцевих фінансів. Місцеві бюджети, особливості їх прибуткової та видаткової частин. Місцеві податки і збори. Позабюджетні, валютні та інші цільові фонди. Комунальний кредит. Проблеми зростання матеріально-фінансової автономії місцевого самоврядування.

Практичне заняття № 14.

Тема 17. Особливості місцевого самоврядування в період дії воєнного стану.

Порядок створення тимчасових спеціальних органів – військових адміністрацій. Функції та повноваження. Співпраця органів місцевого самоврядування з військовим командуванням та військово-цивільними адміністраціями. Додаткові функції органів

місцевого самоврядування в умовах воєнного стану. Розширення компетенції сільських, селищних, міських голів на час дії воєнного стану. Одноособові повноваження з прийняття рішень. Умови створення, порядок і строк здійснення військовою адміністрацією населеного пункту повноважень місцевого самоврядування. Спрощення процедури прийняття актів органів місцевого самоврядування та сільських, селищних, міських голів та їх оприлюднення. Відновлення діяльності органів місцевого самоврядування на деокупованій території.

Практичне заняття № 15.

8. Структура навчальної дисципліни

а) для денної форми здобуття освіти

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МУНІЦИПАЛЬНОГО ПРАВА						
Тема 1. Муніципальне право як галузь права.	6	-	-			6
Тема 2. Концептуальні засади місцевого самоврядування в Україні.	8	2	-			6
Тема 3. Основні форми безпосередньої участі громадян у здійсненні місцевого самоврядування.	10	2	2			6
Разом за змістовим модулем 1	24	4	2			18
Змістовий модуль 2. ТЕРИТОРІАЛЬНІ ГРОМАДИ						
Тема 4. Територіальна громада – основа місцевого самоврядування в Україні.	10	2	2			6
Тема 5. Форми діяльності територіальних громад, правове регулювання їх діяльності.	10	2	2			6
Тема 6. Статути територіальних громад та їх роль у вдосконаленні місцевого самоврядування.	10	2	2			6
Разом за змістовим модулем 2	30	6	6			18
Змістовий модуль 3. МІСЦЕВІ РАДИ						
Тема 7. Місцеві ради – представницькі органи місцевого самоврядування	10	2	2			6
Тема 8. Функції та компетенція сільських, селищних, міських рад.	10	2	2			6
Тема 9. Форми і методи діяльності сільських, селищних, міських рад.	10	2	2			6
Тема 10. Особливості форм і методів діяльності районних та обласних рад, їх правовий статус.	10	2	2			6
Разом за змістовим модулем 3	40	8	8			24
Змістовий модуль 4. ПРАВОВИЙ СТАТУС СІЛЬСЬКИХ, СЕЛИЩНИХ, МІСЬКИХ ГОЛІВ, СТАРОСТ ТА ВИКОНАВЧИХ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ						
Тема 11. Правовий статус сільських, селищних, міських голів, старост.	10	2	2			6

Тема 12. Правовий статус виконавчих органів сільських, селищних, міських рад.	10	2	2			6
Тема 13. Органи самоорганізації населення та їх роль у вдосконаленні місцевого самоврядування.	10	2	2			6
Разом за змістовим модулем 4	30	6	6			18
Змістовний модуль 5. ІНШІ ПИТАННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ						
Тема 14. Відповідальність в системі місцевого самоврядування.	10	2	2			6
Тема 15. Правове регулювання статусу посадових осіб місцевого самоврядування (муниципальних службовців).	10	2	2			6
Тема 16. Матеріально-фінансова основа місцевого самоврядування в Україні.	18	2	2			14
Тема 17. Особливості місцевого самоврядування в період дії воєнного стану.	18	2	2			14
Разом за змістовим модулем 5	56	8	8			40
Усього годин	180	32	30			118

9. Перелік питань для семінарських занять

Тема заняття та перелік питань	Кількість годин
	для денної форми
Семінарські заняття не передбачені	

10. Перелік питань для практичних занять

Тема заняття та перелік питань	Кількість годин
	для денної форми
<p>Практичне заняття 1. Основні форми безпосередньої участі громадян у здійсненні місцевого самоврядування.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Форми безпосередньої участі громадян у здійсненні місцевого самоврядування: політико-правова природа, поняття, система. 2. Місцеві вибори як форма безпосередньої демократії у системі місцевого самоврядування. 3. Представницькі органи місцевого самоврядування. Склад, порядок формування та форми роботи місцевих рад. 4. Обласні та районні ради: особливості формування. 5. Специфіка обрання сільського, селищного, міського голови. Місцевий референдум – пріоритетна форма прямої демократії у місцевому самоврядуванні. 	2
<p>Практичне заняття 2. Територіальна громада – основа місцевого самоврядування.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Територіальна громада – первинний суб'єкт місцевого 	2

<p>самоврядування в Україні.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Поняття та ознаки територіальної громади. Види територіальних громад. 3. Функції та повноваження територіальних громад. 4. Основні напрямки, види та форми діяльності територіальних громад. 5. Членство в територіальній громаді. Особливості та механізм реалізації прав, свобод і обов'язків людини у місцевому самоврядуванні. 6. Об'єднання територіальних громад. Порядки добровільного об'єднання територіальних громад та добровільного приєднання до об'єднаних територіальних громад в Україні. 	
<p>Практичне заняття 3. Форми діяльності територіальних громад, правове регулювання їх діяльності.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні збори громадян за місцем проживання, Порядок скликання та проведення загальних зборів. 2. Порядок прийняття рішень загальними зборами, їх компетенція. Місцеві ініціативи. Громадські слухання. 3. Реалізація права громадян на місцеві ініціативи та громадські слухання. 4. Форми діяльності територіальних громад на рівні статутного регулювання. 	2
<p>Практичне заняття 4. Статут територіальних громад та їх роль у вдосконаленні місцевого самоврядування.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та правова природа Статуту територіальної громади. 2. Зміст та основні завдання Статуту територіальної громади. 3. Практика розробки і реалізації Статутів територіальних громад. 4. Порядок реєстрації та набуття чинності Статутом територіальної громади. 	2
<p>Практичне заняття 5. Місцеві ради – представницькі органи місцевого самоврядування.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття місцевих рад як представницьких органів місцевого самоврядування, їх правовий статус. 2. Особливості між регіональним і місцевим рівнями рад. 3. Порядок формування представницьких органів місцевого самоврядування. 4. Порядок припинення повноважень місцевих рад як представницьких органів місцевого самоврядування. 5. Правовий статус, повноваження, гарантії діяльності депутатів місцевих рад. 6. Структура місцевих рад. 7. Сільський, селищний, міський голова. Секретар сільської, селищної, міської ради. Депутати місцевої ради. Депутатські фракції та групи. 	2
<p>Практичне заняття 6. Функції та компетенція сільських, селищних, міських рад.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття функцій місцевих рад та їх основних елементів (об'єкти, суб'єкти, форми і методи діяльності). 2. Мета та завдання діяльності місцевих рад. Класифікація функцій місцевих рад. 3. Компетенція місцевих рад та її елементи. 4. Загальна та виключна компетенція сільських, селищних, міських рад. 	2
<p>Практичне заняття 7. Форми і методи діяльності сільських, селищних,</p>	2

<p>міських рад.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття форм і методів діяльності представницьких органів місцевого самоврядування. 2. Сесійна та комісійна форми діяльності місцевих рад. Сесія – основна форма роботи. Порядок скликання сесій ради. Відкриття і проведення сесії ради. 3. Акти місцевих рад, правова експертиза їх проектів. Регламент ради та положення про постійні комісії ради. 4. Постійні комісії місцевої ради, форми, методи роботи, повноваження та склад. Рішення постійних комісій. Тимчасові контрольні комісії. 5. Форми і методи роботи депутатів місцевих рад. Діяльність депутата місцевої ради у виборчому окрузі. Форми реалізації повноважень депутата місцевої ради. Розгляд пропозицій, заяв і скарг громадян. 	
<p>Практичне заняття 8. Особливості форм і методів діяльності районних та обласних рад, їх правовий статус.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості функцій та повноваження районних та обласних рад, сфера їх діяльності. Загальна компетенція районних, обласних рад. 2. Питання, які вирішуються районними і обласними радами виключно на їх пленарних засіданнях. 3. Взаємодія районних, обласних рад з місцевими виконавчими органами державної влади. Співпраця з організаціями, підприємствами, установами. 4. Особливості функцій та повноваження районної у місті ради та її виконавчих органів. 5. Правовий статус голови та заступника голови районної, обласної, районної у місті ради, поняття, порядок обрання, функції та повноваження. Дострокове припинення повноважень голів місцевих рад. 	2
<p>Практичне заняття 9. Правовий статус сільських, селищних, міських голів, старост.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правовий статус сільських, селищних, міських голів, старост: поняття, порядок обрання, функції та повноваження. 2. Акти локальної нормотворчості сільських, селищних, міських голів, старост, поняття, види, правові наслідки. Керівництво апаратом ради та її виконавчого комітету. 3. Формування виконавчого комітету, апарату ради та інших виконавчих органів ради. Участь у діяльності ради та її виконавчих органів. 4. Скликання загальних зборів громадян за місцем проживання. Доручення виборців. Розгляд звернень та особистий прийом виборців. 5. Представництво територіальної громади, ради та її виконавчого комітету. Розпорядження сільського, селищного, міського голови. 	2
<p>Практичне заняття 10. Правовий статус виконавчих органів сільських, селищних, міських рад.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правовий статус виконавчих комітетів сільських, селищних, міських рад: поняття, порядок формування, функції та повноваження. 2. Система виконавчих комітетів місцевих рад: порядок формування, основні функції. 3. Класифікація повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад. 	2

<ol style="list-style-type: none"> 4. Організація роботи виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної в місті ради. 5. Складання, затвердження та виконання планів роботи виконкому. Порядок підготовки та проведення засідань виконкому. 	
<p>Практичне заняття 11. Органи самоорганізації населення та їх роль у вдосконаленні місцевого самоврядування.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та види органів самоорганізації населення. 2. Порядок утворення та легалізації органу самоорганізації населення. 3. Повноваження органів самоорганізації населення: власні та делеговані. Склад органу самоорганізації населення. 4. Форми роботи органів самоорганізації населення. 5. Організація діяльності органу самоорганізації населення. Дострокове припинення повноважень органу самоорганізації населення. 	2
<p>Практичне заняття 12. Відповідальність в системі місцевого самоврядування.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, ознаки, види муніципально-правової відповідальності органів та посадових осіб місцевого самоврядування. 2. Відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування перед населенням, державою, фізичними та юридичними особами. 3. Підстави муніципально-правової відповідальності та муніципально-правові санкції. 4. Державний контроль та нагляд за додержанням законності в діяльності органів та посадових осіб місцевого самоврядування. 	2
<p>Практичне заняття 13. Правове регулювання статусу посадових осіб місцевого самоврядування (муніципальних службовців).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Муніципальна служба і її правове регулювання. 2. Право на службу в органах місцевого самоврядування в Україні. Муніципальні службовці: статус, порядок проходження служби, права та обов'язки. 3. Обмеження, пов'язані з прийняттям на службу в органи місцевого самоврядування та проходженням служби. 4. Порядок проведення атестації муніципальних службовців. Особливості правового статусу виборних осіб місцевого самоврядування. 	2
<p>Практичне заняття 14. Матеріально-фінансова основа місцевого самоврядування в Україні.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і сутність економічної основи місцевого самоврядування. 2. Муніципальна власність, її суб'єкти, об'єкти, соціально-економічна природа, правовий режим. 3. Повноваження територіальних громад та органів місцевого самоврядування щодо володіння, користування і розпорядження комунальною власністю. 4. Право власності. Право господарського відання. Право оперативного управління об'єктами комунальної власності. 5. Система місцевих фінансів. Місцеві бюджети, особливості їх прибуткової та видаткової частин. 	2

Практичне заняття 15. Особливості місцевого самоврядування в період дії воєнного стану. 1. Порядок створення тимчасових спеціальних органів – військових адміністрацій. Функції та повноваження. 2. Співпраця органів місцевого самоврядування з військовим командуванням та військово-цивільними адміністраціями. 3. Додаткові функції органів місцевого самоврядування в умовах воєнного стану. 4. Розширення компетенції сільських, селищних, міських голів на час дії воєнного стану. Одноособові повноваження з прийняття рішень.	2
Усього	30

11. Перелік питань для лабораторних занять

Тема заняття та перелік питань	Кількість годин
	для денної форми
Лабораторні заняття не передбачені	

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися користуватися нормативно-правовими актами, порівнювати їх та застосовувати на практиці.

У процесі самостійної роботи студенти мають навчитися користуватися бібліотечними фондами та електронними базами даних, знаходити й опрацьовувати сучасну наукову, навчальну та практичну літературу, узагальнювати отриману інформацію, складати конспекти, готувати аналітичні матеріали та пропозиції, що сприятимуть глибокому розумінню проблем правотворення та правозастосування.

Види самостійної роботи здобувача вищої освіти:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими у робочій програмі дисципліни;
- підготовка до виконання модульної контрольної роботи (тестування);
- відвідування консультацій відповідно до графіку консультацій кафедри;
- підготовка до складання диференційованого заліку.

Питання для самостійного вивчення студентами

№	Перелік питань	Кількість годин
---	----------------	-----------------

п/п		для денної форми
Змістовий модуль 1. ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МУНІЦИПАЛЬНОГО ПРАВА.		
Тема 1. Муніципальне право як галузь права.		
1	Вічові зібрання та сейми часів Литовсько-Польської держави.	3
2	Магдебурзьке право.	3
Тема 2. Концептуальні засади місцевого самоврядування в Україні.		
3	Державна політика у сфері місцевого самоврядування.	3
4	Основні напрями державної політики у сфері місцевого самоврядування.	3
Тема 3. Основні форми безпосередньої участі громадян у здійсненні місцевого самоврядування.		
5	Місцевий референдум – пріоритетна форма прямої демократії у місцевому самоврядуванні.	3
6	Загальні збори громадян за місцем проживання: конституційно-правові засади, інші форми безпосередньої участі жителів у здійсненні місцевого самоврядування.	3
Змістовий модуль 2. ТЕРИТОРІАЛЬНІ ГРОМАДИ.		
Тема 4. Територіальна громада – основа місцевого самоврядування.		
7	Співробітництво територіальних громад, його принципи та форми.	3
8	Припинення співробітництва територіальних громад.	3
Тема 5. Форми діяльності територіальних громад, правове регулювання їх діяльності.		
9	Електронні петиції, виступи на пленарних засіданнях ради, громадські ради та інші форми діяльності територіальних громад.	3
10	Правове регулювання діяльності територіальних громад в Україні.	3
Тема 6. Статути територіальних громад та їх роль у вдосконаленні місцевого самоврядування.		
11	Структура Статутів територіальних громад.	3
12	Удосконалення існуючої практики розробки Статутів територіальних громад.	3
Змістовий модуль 3. МІСЦЕВІ РАДИ		
Тема 7. Місцеві ради – представницькі органи місцевого самоврядування.		
13	Постійні комісії місцевих рад.	3

14	Тимчасові контрольні комісії місцевих рад.	3
Тема 8. Функції та компетенція сільських, селищних, міських рад.		
15	Повноваження сільських, селищних, міських рад рад як представницьких органів місцевого самоврядування щодо управління комунальною власністю.	3
16	Повноваження сільських, селищних, міських рад рад в бюджетно-фінансовій сфері, щодо забезпечення законності, правопорядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян.	3
Тема 9. Форми і методи діяльності сільських, селищних, міських рад.		
17	Сесійні та позасесійні форми роботи депутата місцевої ради у раді та її органах.	3
18	Депутатський запит і депутатське запитання.	3
Тема 10. Особливості форм і методів діяльності районних та обласних рад, їх правовий статус.		
19	Президія (колегія) районної, обласної ради.	3
20	Виконавчий апарат районної, обласної ради. Формування виконавчих органів районних та обласних рад.	3
Змістовний модуль 4. ПРАВОВИЙ СТАТУС СІЛЬСЬКИХ, СЕЛИЩНИХ, МІСЬКИХ ГОЛІВ, СТАРОСТ ТА ВИКОНАВЧИХ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ.		
Тема 11. Правовий статус сільських, селищних, міських голів, старост.		
21	Відповідальність сільського, селищного, міського голови.	3
22	Тимчасове виконання повноважень сільського, селищного, міського голови.	3
Тема 12. Правовий статус виконавчих органів сільських, селищних, міських рад.		
23	Правові акти виконавчих органів рад.	3
24	Порядок підготовки, введення в дію, призупинення дії рішення виконкому, його скасування.	3
Тема 13. Органи самоорганізації населення та їх роль у вдосконаленні місцевого самоврядування.		
25	Порядок припинення діяльності органу самоорганізації населення.	3
26	Гарантії діяльності та відповідальність за порушення законодавства про органи самоорганізації населення.	3
Змістовний модуль 5. ІНШІ ПИТАННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ.		

Тема 14. Відповідальність в системі місцевого самоврядування.		
27	Чим обумовлені підстави муніципально-правової відповідальності та муніципально-правові санкції?	3
28	Як здійснюється державний контроль та нагляд за додержанням законності в діяльності органів та посадових осіб місцевого самоврядування?	3
Тема 15. Правове регулювання статусу посадових осіб місцевого самоврядування (муніципальних службовців).		
29	Відповідальність за порушення законодавства про муніципальну службу.	3
30	Кадрова політика щодо муніципальної служби.	3
Тема 16. Матеріально-фінансова основа місцевого самоврядування в Україні.		
31	Місцеві податки і збори. Позабюджетні, валютні та інші цільові фонди. Комунальний кредит.	7
32	Проблеми зростання матеріально-фінансової автономії місцевого самоврядування.	7
Тема 17. Особливості місцевого самоврядування в період дії воєнного стану.		
33	Умови створення, порядок і строк здійснення військовою адміністрацією населеного пункту повноважень місцевого самоврядування.	7
34	Відновлення діяльності органів місцевого самоврядування на деокупованій території.	7
	Разом	118

13. Індивідуальне завдання

Не передбачено планом.

14. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни «Муніципальне право» застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання, які поєднуються з сучасними інтерактивними технологіями. Це сприяє не лише засвоєнню теоретичних знань, а й формуванню практичних навичок та soft skills, необхідних майбутнім фахівцям у сфері права. Для забезпечення ефективності освітнього процесу використовуються сучасні інструменти та обладнання, серед яких мультимедійні засоби (проектор, інтерактивна дошка, комп'ютери), а також спеціалізоване програмне забезпечення. Під час занять застосовуються Microsoft Teams, Zoom, Google Meet для дистанційного навчання та консультацій, Moodle для організації навчального процесу, тестування та взаємодії зі здобувачами освіти.

Словесні методи навчання застосовуються під час лекцій та практичних занять для формування базових знань. Серед них – розповідь, що дозволяє викладачу логічно та доступно викладати матеріал із прикладами із муніципальної практики, пояснення для розкриття складних правових категорій, а також бесіда та дискусія, що забезпечують активну взаємодію зі здобувачами. Наочні методи сприяють візуалізації інформації та включають

ілюстрації у вигляді схем, таблиць, презентацій і діаграм. Практичні методи орієнтовані на формування професійних навичок і включають аналіз кейсів, моделювання ситуацій, розв'язання ситуаційних задач.

Формування soft skills відбувається за допомогою роботи в малих групах, де здобувачі навчаються командній взаємодії, розподілу ролей та спільному прийняттю рішень. Важливими є ділові ігри та моделювання реальних професійних ситуацій, дебати й дискусії, що розвивають навички публічних виступів та аргументації. Для стимулювання творчого мислення використовуються мозкові штурми та квести, а кейс-методи дозволяють працювати з реальними прикладами з практики та шукати ефективні шляхи вирішення правових проблем. Застосування поєднання традиційних і сучасних методів навчання у викладанні дисципліни «Муніципальне право» дає змогу сформувати у здобувачів не лише ґрунтовні теоретичні знання, а й практичні навички, критичне мислення та здатність до ефективної комунікації, що є важливими для успішної управлінської практики у сучасних умовах.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєнням студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань здобувачів під час практичних занять, оцінювання виконання самостійної роботи, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому практичному занятті.

Модульний контроль має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль. Модульний контроль реалізується шляхом узагальнення результатів поточного контролю знань і проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять. На підставі результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль здійснюється у формі диференційованого заліку.

16. Розподіл балів, які отримують студенти

Схема нарахування балів* для денної форми здобуття освіти з навчальної дисципліни «Муніципальне право» за видами робіт

Види робіт/контролю	Перелік тем																
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	Тема 13	Тема 14	Тема 15	Тема 16	Тема 17
	Практичне заняття																
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Виконання практичних завдань			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Тестування	1	2	2			2				2			2				2
Виконання завдань самостійної роботи	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Модульний контроль			2			2				2			2				2
Всього за темами	2	3	7	3	3	7	3	3	3	7	3	3	7	3	3	3	7

Диференційований залік	30																		
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100																		

*В таблиці вказана максимальна кількість балів, які можна набрати за видами робіт

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Бали для денної форми здобуття освіти	Критерії оцінювання
2	Виконано завдання практичної роботи в повному обсязі, належним чином оформлено висновки, в яких відображено здатність до практичного застосування отриманих знань.
1	Виконано завдання практичної роботи із несуттєвими помилками або не в повному обсязі, оформлено висновки, які частково розкривають практичне завдання.
0	Не виконано практичну роботу або виконано із суттєвими помилками.

Оцінювання тестування:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,5 \times 4 = 2$) – для тем 2 – 17;
- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,5 \times 2 = 1$) – для теми 1;
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали для денної форми здобуття освіти	Критерії оцінювання
1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
0,5	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, містить помилки та неточності, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання виконання модульного контролю (тестування) для денної форми навчання:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,5 \times 4 = 2$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

**Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти
за результатами складання диференційованого заліку у формі тестування**

№	Завдання	Бали	Критерії оцінювання
1	Тестування	0-30	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($1 \times 30 = 30$), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82 – 89	B – дуже добре	4 – добре
74 – 81	C – добре	3 – задовільно
64 – 73	D – задовільно	2 – незадовільно
60 – 63	E – достатньо	
35 – 59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	
0 – 34	F – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:

- при семестровому контролі у вигляді диференційованого заліку на поточний контроль може бути відведено від 70 до 100 балів.

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином :

- робота на практичних заняттях (усні відповіді, виконання практичних завдань, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 70 балів.

Присутність на лекціях, практичних не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів. При тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є диференційований залік. Здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

17. Методичне забезпечення

1. **Оксін В.Ю.** Курс лекцій з дисципліни «**Муніципальне право**» для студентів першого (бакалаврського) рівня освіти спеціальності **281 «Публічне управління та адміністрування»** Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Полтава, 2024 р. – 123 с.

2. **Оксін В.Ю.** Методичні рекомендації для практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «**Муніципальне право**» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності **281 «Публічне управління та адміністрування»** Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Полтава, 2024 р. – 24 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Пирога І. С., Бисага Ю. М., Рогач О. Я. Муніципальне право України : підручник. Луцьк : Вежа-Друк, 2023. 358 с.
2. Тетарчук І.В., Дяків Т. Є. Муніципальне право України [текст] : Навчальний посібник для підготовки до іспитів. – К. : «Центр учбової літератури», 2022. – 206 с. (Бібліотека Полтавської політехніки).
3. Трещов, М.М. Сучасні інструменти розвитку громад: навч. посіб. / М.М. Трещов, А.Ю. Мунько. - Дніпро : ДДУВС, 2023.
4. Адміністративне управління територіальними громадами : навч. посіб. / В.М. Бабаєв та кол. авт. - Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2022. - 292 с.
5. Оксін В.Ю. Місцевий розвиток в Україні: теорія та практика публічного адміністрування. Київ: ФОП Чалчинська Н. В., 2020. 428 с.
6. M. Sokiran., V. Oksin Information Policy and Public Administration in the Local Communities in the Context of Counteraction to COVID-19, COVID-19 Pandemic. Through the Lens of Modern Humanities and Law; Edited by Denys Svyrydenko. Kyiv: Publishing House "Ludmyla", 2020. P. 74–80. (9 друкованих арк.)

Допоміжна

1. Vasyl Shevchuk, Pavlo Ivanchov, Igor Paryzkyi, Yaroslava Lakiichuk, Vitaliy Oksin// «Establishment of a comprehensive system for the provision of medical services in Ukraine on market principles».-2021,158-167 (Web of Science).
2. Ivanchov, P., Paryzkyi, I., Lakiichuk, Y., V.Oksin/ Establishment of a comprehensive system for the provision of medical services in Ukraine on market principles// Amazonia Investiga. 2021. 10(43). P. 158-167. Наукометрична база Web of Science
3. V.Oksin, Shevchuk V., Ivanchov P., Paryzkyi I., Maltsev V./ Disease prevention for the social and economic well-being of the country.// Questiones Politicas. 2021. Vol. 39. Num. 71. P. 942-956. Наукометрична база Web of Science
4. Hanna Zaikina Volodymyr Nikitin Oleksandr Demenko Vadym Bilyk, Vitaliy Oksin/ Financial control as a kind of state control over the activities of public railway transport// Cuestiones Políticas 2023. Vol. 41. Num. 78. P.799-810. Наукометрична база Web of Science

5. Zaikina Hanna, Demenko Oleksandr, Bilyk Vadym, Saranov Serhiy Legal nature of the tasks and functions of the financial control of railway transport of Ukraine Amazonia Investiga Volume 12 - Issue 64 / April 2023 Наукометрична база Web of Science
6. Andrushchenko I., Oksin V., Drozd S., Zaikin H., Frantovskyi Y. Cryptocurrency Taxation Features: International Experience for Sustainable Development of Ukraine's Tax Sphere European Journal of Sustainable Development (2025), 14, 2, 529-542. Наукометрична база Web of Science.
7. В. Ю. Оксінь. Модель публічного адміністрування місцевого розвитку Федеративної Республіки Німеччина: досвід для України. *Правові новели*. 2020. № 11. Т. 2. С. 72–76. Фахове видання.
8. В. Ю. Оксінь. Засади модернізації публічного адміністрування місцевого розвитку в Україні// Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Юриспруденція». 2020. № 48. С. 45–48. Фахове видання
9. В. Ю. Оксінь /Адміністративно-правовий статус суб'єктів публічної адміністрації у сфері місцевого розвитку в Україні// Юридичний науковий електронний журнал. 2020. № 7. С. 279–281. URL: http://www.lsej.org.ua/7_2020/74.pdf Фахове видання
10. В. Ю. Оксінь Адміністративно-правовий статус суб'єктів публічної адміністрації у сфері місцевого розвитку в Україні. Мета та цілі публічного адміністрування місцевого розвитку в Україні. *Наукові записки Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія «Право»*. 2020. №9. С. 102–105. Фахове видання
11. В. Ю. Оксінь /Administrative instruments of public administration in the area of local development in Ukraine// Entrepreneurship, Economy and Law. 2021. №11 (309). P. 175-181. Фахове видання
12. В. Ю. Оксінь /Corruption as a global phenomenon and its impact on the development of the space sector// Entrepreneurship, Economy and Law. 2021. №12 (310). P. 193-199. Фахове видання
13. Оксінь В.Ю. Левченко Д.С., Костенко І.В Публічне адміністрування в контексті сталого розвитку: інституційний вимір та стратегічні пріоритети Юридичний науковий електронний журнал (2/2025). С. 646-649. Фахове видання
14. Оксінь В.Ю./ Поняття концепту «адміністративна процедура вирішення питань місцевого значення в Україні»// Забезпечення сталого розвитку в умовах глобалізаційних трансформацій: матеріали ІІІ конференції молодих науковців (м. Київ, 29 травня 2020 р.). Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму 2020. С. 38–40.
15. Оксінь В.Ю./ «Ідеальна» модель стратегічного планування місцевого розвитку»// Актуальні проблеми юридичної науки та практики в ХХІ столітті: матеріали конференції. (м. Рівне, 16–17 жовтня 2020 р.). Рівне: Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука, 2020. С. 59–60.
16. Оксінь В.Ю./Публічна адміністрація місцевого розвитку в Україні// Актуальні проблеми національного законодавства: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Кропивницький, 10 листопада 2020 р.). Ч. 1. Кропивницький, 2020.С. 93–95.
17. Оксінь В.Ю./Партнерська взаємодія як провідна ознака публічного адміністрування місцевого розвитку в Україні// Інноваційні технології публічного управління та адміністрування: теорія і кращі практики 21 століття: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Мелітополь, 17 листопада 2020 р.). Мелітополь: ФОП Однороз Т.В., 2020. С. 74–76.

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червн. 1996 р. № 254к/96-ВР. Редакція від 01.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звернення: 25.08.2025).
2. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України 21 травня 1997 року № 280/97-ВР. Редакція від 08.08.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр#top> (дата звернення: 25.08.2025).
3. Про службу в органах місцевого самоврядування : Закон України 7 червня 2001 року № 2493-ІІІ. Редакція від 01.08.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14#top> (дата звернення: 25.08.2023).

19. Інтернет-ресурси

1. Сторінка курсу на платформі Moodle: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=6841>
2. Офіційний веб-сайт Президента України URL: <https://www.president.gov.ua/>
3. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України URL: <http://www.rada.gov.ua>
4. Офіційний веб-сайт Кабінета Міністрів України URL: <http://www.kmu.gov.ua>
5. Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України URL: <http://www.ccu.gov.ua/>
6. Офіційний веб-сайт Представництва Ради Європи в Україні URL: <http://www.coe.kiev.ua/>
7. Офіційний веб-сайт Асоціації міст України URL: <http://www.auc.org.ua/>
8. Офіційний веб-сайт Реформи децентралізації влади URL: <http://decentralization.gov.ua/>
9. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.